పెంచిన ప్రేమ

భగవాన్లు బావురమంటూ తల్లి కొంగు విడచి మేనత్తతో రైలెక్కాడు.

ఆరేళ్ల అజ్ఞానపు ప్రాయం. తల్లిని వదల లేని స్థితిలో ఇంకా, కిటికీలోంచి తల్లి కేసి, ఏడుస్తూనే బిత్తరి చూపులు చూస్తున్నాడు.

తల్లి ఏడుస్తూ 'వదినా కుర్రాడు, నీ కుర్రాడు గానీ, నా కుర్రాడు గాడు. వాడికో అక్షరం ముక్కొచ్చిందంటే,—నోటినుండి ఒక్క మాటనైనా వెలుపలికి రానీయలేదు వేదన. స్టేషన్లో అప్పుడే గంట కొట్టేశారు. గార్డు ఈలవేసి, పచ్చజండా ఊపేస్తున్నాడు. తన హయాంలో ఉన్న బండి ఇంకా కదలలేదనే కోపంవచ్చి గాబోలు, క్రిందకుదిగాడు. నోట్లో ఈల-చేతిలో జండా ఏకబిగిని పనిచేసేస్తున్నయ్. తల్లిని విడచి కదలటానికిష్టంలేని భగవాన్లలా, ఆఖరుసారి, 'భాం అంటూ గాడిద ఓండ్ర పెట్టినట్లు ఆఖరు కూత కూసి, భగవాన్లు దృష్టిని, తల్లినుండి వేరుచేసేస్తోంది ఐ. జి. ఆర్ ఇంజను.

కడుపు పొంగేలా ఏడ్చాడు భగవాన్లు.

మాతృ హృదయం కనుక, తన కుర్రాడు, తనని, విడిచిపెట్టి మాత్రమే యున్నాడు కానీ. నాలు గక్షరాలకోసం ఇప్పుడు విడువకపోతే, కలకాలం విచారించాల్సి యుంటుందని, ఆ ఏడుపులోనే, కాస్త ఊరట కల్గించుకొని, ఇంటిదారి పట్టింది భగవాన్లు తల్లి.

కడుపులోనుండి, సుళ్లున పైకొచ్చే దుఃఖాన్ని ఆపుకోలేక, ఇంకా భగవాన్లు భావురుమంటూనే యున్నాడు. అప్పుడే పట్నం చేరటానికి మూడు స్టేషన్లు దాటేసింది రైలుబండి.

తన భావి జీవితమంతా, తానిప్పుడు ఏడుస్తూ వెళ్ళి చేయ్యబోయాల్సిన ఘనకార్యంపై ఆధార పడియుంటుందని పాపం, ఆ పసి హృదయానికేం తెల్సు!

'ఊరుకో నాయనా! ఊరుకోవూ! నీకు మంచిబట్టలు కొంటాను. డబ్బులిస్తాను. అక్కడ, హరీ, సీతా, ఇందూ, అంతా ఆడుకోటాని కున్నారు ఛా ఇట్లా ఏడుస్తే వాళ్ళు నవ్వరూ? మళ్ళీ వారం రోజుల్లో అమ్మా, వాళ్ళూ వస్తారుగా! అని బుజ్జగించింది మేనత్త హనుమాయమ్మ.

* * *

పల్లెటూరి వాతావరణాని కనువైన చిన్ని హృదయానికి, పట్నవాసపు కృత్రిమపు సొంపులూ, వంపులూ, చిత్రమైన వస్తు సముదాయం—ఇంతకన్న మరొక లోకం లేదనిపించే విభ్రాంతి కల్గించింది భగవాన్లుకు

మాష్టారు, క్లాసు కుర్రాళ్లు, బెంచీలు, క్రమశిక్షణా, ఇంకా ఏమీ వారితో సన్నిహితుడు కాలేకపోతున్నాడు. వింత దృక్పథంలో కిడ్చుకెళ్లాయి భగవాన్లు దృష్టిని.

మాష్టారిచ్చిన పాఠాల్ని అప్పజెప్పేస్తున్నాడు

ఇంటికిచ్చిన లెక్కల్ని తప్పకుండా చేసేస్తున్నాడు.

* * *

శ్రీరాముడు దశరథుని కొడుకు, దశరథుడు అయోధ్యకు రాజు.

జుట్టు బెడ్ లైట్ చిమ్నీలో పడుతూంటే,

'సుడ్డి వెధవా! కాస్త ఎడంగా కూర్చోవాలి గానీ, తీరా నేచూడకపోతే కాలి చచ్చినంత కల గాద్దువు.'

ఒక్కటే ఒక్క పిడుగులాంటి కేక వంటింట్లో నుంచి వచ్చే సరికి హఠాత్తుగా ఆపేశాడు.

కోర్టులో నేరస్తుడిలా, పుస్తకాన్ని; కావలించుకొని బిత్తరి చూపులు చూస్తున్నాడు.

'ఊ! కానీ, చూస్తావేం? చదూ!' కేకేసింది.

'చేసిన పొరపాటు అర్థం కాలేదు.' కుర్రాడికి.

కౌసల్యా, సుమిత్రా, కైకేయి అను ముగ్గురు భార్యలు కలరు, అందులో పెద్ద భార్య కౌసల్య.

'గుంట చచ్చినాడికి తెలిసేడుస్తేగా! నేజెప్పేది. ఆరి వెధవా! రేపు తెల్లారితే ఆ నర్సింహులు గాడితో చెప్పి ఆ చుంపుర్లు కాసిన్ని కత్తిరింపించక పోతే, నాకు మాట

[37-వ పేజీ చూడండి]

శ్రీ దేశరాజు శేషగిరిరావు

పెంచిన ప్రేమ

(11-వ పేజీ తరువాయి)

దక్కాలా లేదు' అంటూ హనుమాయమ్మ త్రేనుస్తూ పీటల్ని గోడలికి చేరేస్తోంది.

'ఏం అత్తయ్యా?' నేనేం జేశాను? ప్రశ్నించాడు, భగవాన్లు దీనవదనంతో.

'ఒకసారి చెప్తే జ్ఞానం లేదురా?'

దీపానికి ఒక మూరెడు దూరంగా ఉండు, లేకపోతే వంగితే ఆ తలకాయ కాలితే ఏం జేయనూ?' అంది. హనుమాయమ్మ.

ఇప్పటి కర్థమయింది.

మూరడు దూరం పోతే కాన్పించే దేముంది ఆ గుడ్డి దీపం దగ్గర.

కౌసల్య... కౌశ.. కౌశలలాకు యాండో కూ పె బలుకుతున్నాడు.

'నీకు చదువు వచ్చే యోగం లేదు—

అరిభ్రష్టాకారీ!— భ్రష్టాకార్ని బాగు చేయలేం. అదృష్టవంతుడ్ని చెరచాలేం— అందుకుంది హనుమాయమ్మ.

ఈ సాధింపుల కంతరార్థం తెలిస్తేకదూ వాడసలు విచారించటానికి.

ఆవలించటం ప్రారంభించాడు. వెళ్లి పడుకోమని హుకుం జారీ చేసింది.

తిట్లుతో జోకొట్టినట్లు పడుకున్నాడు.

వాడే తండ్రే వుంటే తల్లినీ, వాళ్లనూ వదులుకునీ వస్తాడా! అయ్యో! నా నోరు మండా! పాపం కుర్రాడు ఎంతగా హడలి పోయాడో అని పశ్చాత్తాపం దహిస్తుంటే కుర్రాడి ప్రక్క వాలి పరికిస్తోంది ముఖం వాత్సల్యంగా.

హనుమాయమ్మ భర్త రివెన్యూ డిపార్టుమెంటులో కాస్త పలుకుబడి గల ఉద్యోగంలోనే వున్నాడు. బావమరది కొడుకని భగవాన్లుని ఆదరంగానే సాకుతూ వచ్చాడు. కాస్త ప్రథమ కోపం కల మేనత్తే ఎప్పుడైనా చిరమర లాడుతుంటుంది.

హనుమాయమ్మ భర్త ఆదికేశవులుకు డబ్బు అంటె తగని సరదా. ఉన్న ఉద్యోగంచాలక ఊళ్లో ఛోటా, ఛోటా ఉద్యోగాలు అంటే జీతబత్తేలు లేని గౌరవ ఉద్యోగాలు చేస్తూంటం కూడా కద్దు.

* * *

భగవాను భగవత్కృపవల్ల చిన్న చిన్న పరీక్షల్ని నెట్టుకొచ్చి ప్రాజ్ఞుడయ్యాడని పించుకోవటం ఇంకొక్క పరీక్ష—అదే ఆఖరు సంవత్సరం—స్కూల్ ఫైనల్ క్లాసు— మిగలటం—తటస్థించింది.

అది కాస్తాకూడా అయిందనిపిస్తే భగవాన్లుకూడా, నలుగురుతోబాటు, సంసార సాగరాన్ని, ఈదే యోగ్యతకల పత్రాన్ని అందినట్టు ఆనందించవచ్చు.

సెలవులు ఆఖరయ్యాయి. స్కూళ్లు తెరచారు. జీతం కట్టాలి.

'మామయ్యని ఎరష్టు చేసారట త్తయ్యా' అన్నాడు ఏడుస్తూ.

'ఎందుకూ?' అంది ఏడుస్తూ హనుమాయమ్మ.

"ఊళ్ళో చేసే న ఉద్యోగంలో, డబ్బుకు సంబంధించిన ఎక్కౌంట్సు సరిగ్గా తేల్చ లేదుట;" అన్నాడు గద్గద స్వరంతో,

'ఎవరు చెప్పారు నాయనా నీకు, ఇది నమ్మవచ్చా అంది,' దిగాలున కూలబడి.

'ఆఫీసులో ఒకటే గోలవుతోంటే!

'చిట్టయ్యగారుకూడా చెప్పారు.' సాక్ష్యంకూడా బలపర్చేసరికి నవనాళ్లూ క్రుంగిపోయాయి, హనుమాయమ్మకు. హనుమాయమ్మ, ఆవేశంలో, వీరాంజనేయ స్వరూపం ధరించింది.

'చావనీ; మొదటినుంచీ, చెబుతూనే వున్నా; వద్దండీ వెధవడబ్బు, వెధవ ఉద్యోగం అంటే విన్నారా; చేతిలో డబ్బుంటే, స్నేహితులే కొదవా; మొన్న సీతారామయ్యగారి కిచ్చిన నాలుగువందలూమాట అడిగేసరికి నీకెందుకు లేస్తూ అన్నారు. ఆయనో డైరక్టరు—ఈయనో సెక్రటరీగారూను. కోఆపరేటివ్ ఉద్యోగం కొంపపీకింది చివరికి. సొమ్ము దగ్గర మెత్తపడితే ఏమవుతుంది. ప్రజలు సొమ్ము, పంచుకుందుకే పెట్టారేంటి ఈ మహాత్ముల్ని—నా కిప్పుడు తెలిసింది;' నాయనా చిట్టయ్యగార్ని ఒకసారి రమ్మను.

* * *

ఆదికేశవులుగారి జీవితం అంధకారమయింది. కృష్ణజన్మస్థానం అలంకరించారు. ఇనుప కటకటాల కివతల భగవాన్లు ఏడుస్తూ భోజనం అక్కడ పెట్టేసి, చెట్టునీడలో నుంచున్నాడు.

'నాకేం ఫర్వాలేదని చెప్పు—నే నేమైనా తింటె నాకే హాని; బదులు ఇచ్చాన; కాబట్టి భగవంతుడే కాస్తాడు. దీనికోసం ఎందుకర్రా ఏడ్వటం' అని గదిలోనుండి కుర్రాడిక్కి ధైర్య వచనాలు చెప్తున్నారు ఆదికేశవులు. 'ఈ రోజుల్లో న్యాయం పని చేయటానిక్కి; పరాకు చిత్తగించే, అధికారెవరూ లేరు. వెళ్ళిపోయ్ కుర్రా డా అనా డొక ప్రక్కనున్న ఖైదీ.

చొక్కా అంచులతో, కారే కన్నీటిని తుడుచుకుంటూ, ఇంటిదారి పట్టాడు భగవాన్లు.

మరునాడు కూడా భోజనం పట్టుకెళ్లాడు.

'ఇంక ఈ రోజుతో సరి. రేపటినుండి,

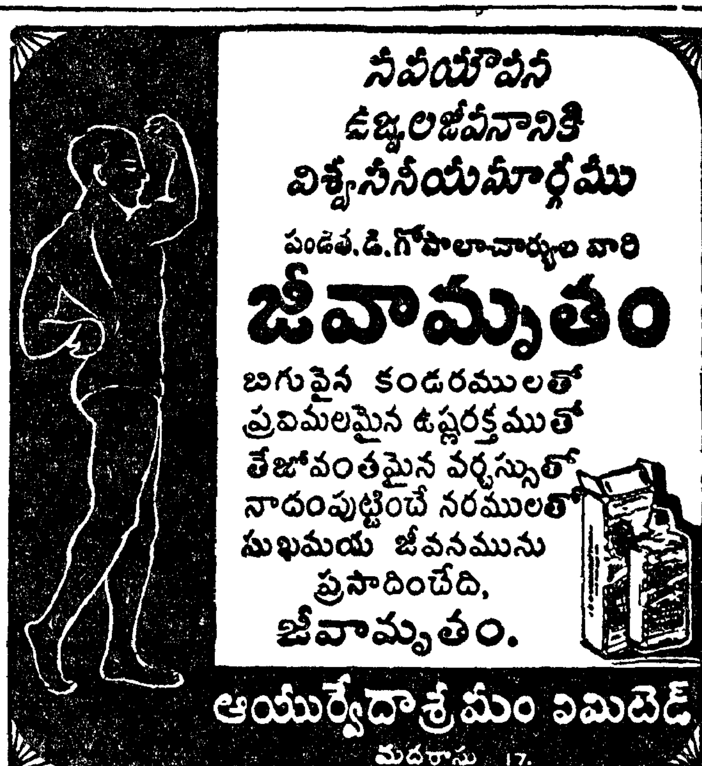

మీరు మాత్రం ఏమీ పెట్టకూడదన్నాడు' కాపలా ఉండే కనిష్టేబు.

'ఏం?' అన్నాడు భగవాన్లు రిత్త పోయి.

ఇన్నాళ్లూ ఈయనికి రిమాండు.

ఈ రోజు నుండి శిక్ష, శిక్ష వేసీ, రేపు రాజమండ్రీ సెంట్రల్ జైలుకు కట్టేస్తారు. కుర్రాడిక్కి విపులంగా వివరించాడు.

'మరి మా అన్నం మీ కక్కర లేదూ?' మామయ్యా అని ఒక్కసారి కూలబడ్డాడు. ఆశా సౌధం కూలిపోయింది. అనుకున్న ఆలోచన్లు గాలి మేడలయ్యాయి — భగవాన్లు లాల్చీ కన్నీళ్లతో తడిసి ముద్దయింది.

'కండువాతో, కారే కన్నీటిని వత్తుకుంటూ,' భగవంతునిపై భారం వేసి, నోట మాటరాని అయోమయ పరిస్థితిలో అల్లల్లాడుతున్నాడు ఆదికేశవులు.

ఆప్యాయంగా రెండు చేతులు చాచాడు కుర్రాడికేసి పెంచిన ప్రేమ చేత.

గానీ ఆ నాడు దుఃఖాన్కి ఐ. జి. ఆర్. ఇంజను అడ్డు, ఈ నాడు ఇనుప కటకటాలు అడ్డయ్యాయి భగవాన్లుకి.

'జాగ్రత్తగా ఉండండి. నే వస్తా' అని ధైర్య మిచ్చింది పెంచిన ప్రాణం

స్వాధీనంలో లేని మామయ్యాని విడిచి రాలేక, వచ్చేదెప్పుడో, అని దీనంగా చెట్టు క్రింద చతికిల పడ్డాడు భగవాన్లు. ★

సుందరమ్మ మనసు

(10-వ పేజీ తరువాయి)

వచ్చాడు, యిక తప్పక అడుగుతాడని ఎంతో కంగారుపడేది.

సాయంత్రానికల్లా ఆనందరావు వచ్చాడు. గాబరాగా వున్నా, సుందరమ్మను ఆనందరావేమీ గమనించలేదు. ఏమీ అడుగలేదుకూడాను. సుందరమ్మ కూడా ఆనందరావులో ఏవీ మార్పులు లేకపోడానికి చాలా సంతోషించింది. అయినా భయం మాత్రం లోపల భయపెడ్తూనే వుంది.

* * *

తమలపాకుల చిలకలందిస్తూ సుందరమ్మ తన సందేహం తీర్చుకో మొదలు పెట్టింది

"ఏమండీ! మిమ్మల్ని ఒక మాట అడగనా" అని.

"ఏమిటి?"

"చెప్తారా?"

"చెప్పనని యెప్పుడైనా అన్నానా?" అన్నాడు ఆనందరావు, హాస్య ధోరణిలో.

"ఉదయం నేను నీళ్ళు పట్టేటప్పుడు నవ్వుతూ చెయ్యి వూపారెందుకు?" అని అహోవలిసిన కాస్త మాటా అడిగేసింది, తడి యారిన కంఠంతో, జవాబుకోసం వళ్ళంతా చెవులు చేసికొని.

"బండి వెళ్ళేటప్పుడు అలాగే చేయి వూపాలి" అన్నాడు ముక్తసరిగా.

సుందరమ్మ అనుకొన్నది ఒకటయితే, ఆనందరావు జవాబు యిచ్చినది యింకొకటి అయింది. సుందరమ్మకు యిదేమీ అర్థం కాలేదు. ఒకవేళ తన భర్త యీ మాటల్లో నిజం చెప్పకుండా మభ్యపెట్టడం లేదు. గదా? ఏమో! ఎవరికి తెలుసు, మనిషిలోని మర్మం అంచేత మళ్ళా ప్రశ్నించింది

"ఎందుకు అలా వూపాలండీ" అని. తన సందేహాన్ని పూర్తిగా తీర్చుకోడానికి.

"బండి వెళ్ళేప్పుడు గార్డు, డ్రైవరు, మాష్టరు...ముగ్గురూ బండి సరిగ్గా నేబయలు దేరుచున్నది అన్నట్లుగా పచ్చ జండాలు వూపాలి. దీనికోసం అని లోని జండాలు తెచ్చి ఎవరు వూపుతారని సాధారణంగా చేతులనే వూపుతాం" అనేసరికి సుందరమ్మ తెల్లబోయి యింకేమీ మాట్లాడలేక 'అలాగా' అంటూ ఆనందరావు ప్రక్కన వాలిపోయింది. "ఏం? ఎందుకు, నీకీ 'అజలు'? నీవు కూడా మాష్టరు పని చేయాలని వుందా?" అంటూ ఆనందరావు సుందరమ్మను దగ్గరకు తీసికొన్నాడు, పాపం! సుందరమ్మ అసలు ఆ ప్రశ్న యెందుకు వేసిందో, నిజం అర్థం గాక.

ఇంకా నయ్యం! భాస్కరరావుతో పాటు సుందరమ్మ కూడా చేయి వూపలేదు. ★

శ్రీ అంబాళ్

అఫీసర్స నస్యము

1 తులము టన్నులలో అన్ని చోట్ల దొరుకును.

శ్రీ అంబాళ్ అండు కంపెనీ,

తపాలు పెట్టె నెం 8. మదరాసు

ఇంగ్లీషు విద్యాబోధిని

ఒకరి సహాయ మక్కరలేకయే ఆంగ్ల భాషను తేలికగ నేర్చుకొనుటకు వీలుగ వ్రాయబడినది 30 దినములలో మంచి భాషాజ్ఞానమును నేర్వవచ్చును. వెల 1-0-0

ఆధునిక కామశాస్త్రము

స్త్రీ పురుషులకు సంబంధించిన అనేక రహస్య విషయములు, పాశ్చాత్యుల పద్ధతులు మున్నగునవి విపులీకరింపబడినవి. వెల 2-0-0. పోష్టుఖర్చు వేరు.

ఈశ్వరి & కో

పోస్టుబాక్సు 139 - మద్రాసు